

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ความหลากหลายของไบรโอไฟต์บริเวณหอดูดาวสิรินธร
อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวสุจิต มานะจิตต์

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ชีววิทยา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อ. ดร. กัญญา สันทนะโชติ

บทคัดย่อ

หอดูดาวสิรินธร ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ พื้นที่ป่าบริเวณนี้มีความสูงจากระดับน้ำทะเล 800-1,000 เมตร เป็นป่าผลัดใบและป่าดิบผสมป่าผลัดใบ การศึกษาครั้งนี้ได้สำรวจและเก็บตัวอย่างไบรโอไฟต์ ตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง ธันวาคม 2548 ได้ 327 ตัวอย่าง จำแนกเป็น 28 วงศ์ 39 สกุล 50 ชนิด 2 ชนิดย่อย และ 1 สายพันธุ์ จัดเป็นฮอร์นเวิร์ด 4 ชนิด มอสส์ 21 ชนิด (มอสส์ที่เจริญแบบตั้งตรง 17 ชนิด และมอสส์ที่เจริญแบบทอดนอน 4 ชนิด) และลิเวอร์เวิร์ด 25 ชนิด (ลิเวอร์เวิร์ด ประเภทใบ 21 ชนิด และลิเวอร์เวิร์ด ประเภทแผ่น 4 ชนิด) โดยไบรโอไฟต์ชนิดที่พบได้บ่อยบริเวณไหล่เขาคือ *Leucobryum aduncum* Dozy & Molk. var. *scalare* (Müll. Hal ex M. Fleisch.) A. Eddy (Leucobryaceae) ในขณะที่บริเวณลำธารวงศ์ที่พบมากที่สุดคือ Geocalycaceae (4 ชนิด) ไบรโอไฟต์ในบริเวณนี้อาศัยบนพื้นดิน บนหิน บนไม้ยืนต้น บนขอนไม้ และในน้ำ โดยไบรโอไฟต์ที่อิงอาศัยบนพื้นดินมีจำนวนชนิดมากที่สุด รองลงมา คือบนไม้ยืนต้น ไบรโอไฟต์ที่สำรวจได้ทั้งหมดนี้พบว่ามีชนิดที่ยังไม่มีรายงานว่าพบในประเทศไทย 12 หน่วยอนุกรมวิธาน คือ *Anthoceros subtilis* Steph. (Anthocerotaceae), *Fissidens geppii* M. Fleisch. (Fissidentaceae), *Fossombronia cristula* Austin (Fossombroniaceae), *Heteroscyphus zollingeri* (Gottsche.) Schiffn. และ *Lophocolea morobeana* Piippo (Geocalycaceae), *Notothylas javanica* (Sande Lac.) Gottsche. และ *Notothylas orbicularis* (Schwein.) Sull. (Notothyladaceae), *Porella acutifolia* (Lehm. & Lindenb.) Trevis. subsp. *latior* Hatt. และ *Porella acutifolia* (Lehm. & Lindenb.) Trevis. subsp. *tosana* (Steph.) Hatt. (Porellaceae), *Riccardia bipinnatifida* (Colenso) Hewson. และ *Riccardia graeffei* (Steph.) Hewson. (Aneuraceae) และ *Weissia platystegia* (Dixon) A. Eddy (Pottiaceae)

Thesis Title Diversity of Bryophytes in the Area of Sirindhorn Observatory,
Doi Suthep-Pui National Park, Chiang Mai Province

Author Miss Sudchit Manachit

Degree Master of Science (Biology)

Thesis Advisor Dr. Kanya Santanachote

ABSTRACT

The Sirindhorn Observatory area is located on the south-east side of Doi Suthep-Pui National Park, Chiang Mai Province, at 800-1,000 m. elevation. The forest is deciduous dipterocarp-oak and mixed evergreen+deciduous, seasonal forest. This research was conducted from 1 January to 31 December 2005. A total of 327 bryophyte specimens were collected and classified into 28 families, 39 genera, 50 species, 2 subspecies, and 1 variety. These include 4 species of Anthocerotae (hornworts), 21 species of Musci (mosses, 17 acrocarpic species and 4 pleurocarpic species), and 25 species of Hepaticae (liverworts, 21 leafy species and 4 thalloid species). The most common hillside species is *Leucobryum aduncum* Dozy & Molk. var. *scalare* (Müll. Hal. ex M. Fleisch.) A. Eddy (Leucobryaceae), while the stream had 4 common species of Geocalycaceae. The substrata are: terrestrial, epilithic, epiphytic, litter, and aquatic. Most species are terrestrials (19 species) or epiphytes (12 species). There are 12 new record taxa for Thailand, viz. *Anthoceros subtilis* Steph. (Anthocerotaceae), *Fissidens geppii* M. Fleisch. (Fissidentaceae), *Fossombronia cristula* Austin (Fossombroniaceae), *Heteroscyphus zollingeri* (Gottsche) Schiffn. and *Lophocolea morobeana* Piippo (Geocalycaceae), *Notothylas javanica* (Sande Lac.) Gottsche and *Notothylas orbicularis* (Schwein.) Sull. (Notothyladaceae), *Porella acutifolia* (Lehm. & Lindenb.) Trevis. subsp. *latior* S.Hatt. and *Porella acutifolia* (Lehm. & Lindenb.) Trevis. subsp. *tosana* (Steph.) S. Hatt. (Porellaceae), *Riccardia bipinnatifida* (Colenso) Hewson and *Riccardia graeffei* (Steph.) Hewson (Aneuraceae), and *Weissia platystegia* (Dixon) A. Eddy (Pottiaceae).